

ВИНИКНЕННЯ І ЕВОЛЮЦІЯ ЄС

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті подано інформацію про виникнення і еволюцію ЄС. Представлено історію виникнення, мету, принципи.

Ключові слова: Євросоюз, історія виникнення, мета.

Abstract

The article provides information on the emergence and evolution of the EU. The history, purpose, principles are presented.

Keywords: The European Union, History, Purpose.

Європейський Союз – це сім'я демократичних Європейських країн, які об'єдналися заради миру та процвітання.

Євросоюз – це не держава, також він значно більший за будь-яку міжнародну організацію. Країни, що входять до його складу, заснували спільні інституції, яким було делеговано частину їхніх суверенних повноважень, завдяки чому стало можливо приймати рішення з конкретних питань, які становлять спільний інтерес, на європейському рівні. Європейський Союз створив спільну валюту, динамічний спільний ринок, в якому люди, послуги, товари і капітал вільно пересуваються.

Історія виникнення

Європейська Спільнота (організація-попередник Європейського Союзу) була створена на основі Римського договору, підписаного 25 березня 1957 року Бельгією, Італією, Люксембургом, Нідерландами, Німеччиною та Францією. У 1973 році до цих країн приєдналися Данія, Ірландія та Великобританія, у 1981 році - Греція, у 1986 році - Іспанія та Португалія, а у 1995 році - Австрія, Фінляндія та Швеція. Переговори про приєднання до ЄС успішно завершила Норвегія, проте під час загальнонаціонального референдуму 27-28 листопада 1994 року 52,5% норвежців з тих, що взяли участь у референдумі, проголосували проти членства в Європейському Союзі. У 2004 році до ЄС приєдналися Естонія, Латвія, Литва, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина, Чеська Республіка, Мальта, Кіпр. Заяви про членство в ЄС були подані Туреччиною, Болгарією, Румунією та Хорватією.

На засіданні Європейської Ради, що відбулося 9-10 грудня 1991 року в Маастрихті, глави держав і урядів ЄС уклали угоду про політичний союз і угоду про економічний та монетарний союз, які разом становлять Договір про Європейський Союз. Договір набув чинності 1 листопада 1993 р. після його ратифікації усіма сторонами.

15-16 червня 1997 року глави держав та урядів країн - членів ЄС ухвалили ряд змін до Маастрихтського договору, які стосувалися майбутньої спільної зовнішньої політики та політики безпеки. Зокрема було вирішено, що:

- генеральний секретар Європейської ради отримує повноваження Верховного представника з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки;
- під його керівництвом створюється Відділ політичного планування та раннього попередження;
- протягом одного року з моменту набуття чинності Амстердамського договору ЄС спільно з ЗЕС розробляє систему вдосконаленої співпраці між двома організаціями;
- гуманітарні, рятувальні та миротворчі завдання, а також ті, що передбачають використання збройних сил для врегулювання кризових ситуацій, включаючи операції з підтримки миру, вносяться в нову редакцію Договору (Ст. J. 7).

Питання щодо обумовленого голосування кваліфікованою більшістю знайшло подальший розвиток в контексті Спільної зовнішньої політики та політики безпеки. Відповідно до нової структури Договору Європейська рада визначає спільну стратегію, що втілюється Європейським Союзом у

питаннях, які становлять спільний інтерес для країн-членів. Європейська рада реалізує її, зокрема, через спільну діяльність та вироблення спільних позицій. Ці рішення приймаються кваліфікованою більшістю, проте існує положення, згідно з яким країна-член може займати позицію "конструктивного утримання від голосування". Це відбувається у тих випадках, коли та чи інша країна не бажає брати участь у прийнятті рішення, але й не перешкоджає його прийняттю іншими державами. З іншого боку, якщо рішення торкається важливих аспектів національної політики певної країни, вона має вибір блокувати голосування кваліфікованою більшістю, залишаючи за іншими державами-членами можливість оскаржити таку свою дію перед Європейською радою

Головні етапи Європейської інтеграції

- 1950-1968 рр. - становлення економічної Європи шести країн;
- 1969-1973 рр. - поглиблення й розширення "Спільного ринку";
- 1974-1984 рр. - певний застій євробудівництва;
- 1985-1991 рр. - виникнення нових інтеграційних структур та їхня підготовка до створення ЄС;
- після 1992 р. - розбудова ЄС.

Головні цілі

захист спільних цінностей, фундаментальних інтересів та незалежності Союзу;

- всебічне зміцнення безпеки ЄС та країн-членів Союзу;
- збереження миру і зміцнення міжнародної безпеки;
- сприяння міжнародній співпраці;
- розвиток і зміцнення демократії, верховенства права, поваги до прав людини та фундаментальних свобод.

Члени ЄС

На сьогодні членами ЄС є 28 країн: Бельгія, Німеччина, Італія, Люксембург, Нідерланди, Франція, Великобританія, Данія, Ірландія, Греція, Португалія, Іспанія, Австрія, Фінляндія, Швеція, Латвія, Литва, Естонія, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія, Чехія, Угорщина, Кіпр, Болгарія, Румунія, Хорватія.

На даний момент три країни мають статус кандидатів на вступ до ЄС Македонія, Туреччина, Чорногорія

Вимоги до кандидатів для вступу в ЄС

Для вступу до Євросоюзу країна-кандидат повинна відповідати Копенгагенським критеріям. Копенгагенські критерії — критерії вступу країн в Європейський союз, які були прийняті в червні 1993 року на засіданні Європейської Ради в Копенгагені і підтвержені в грудні 1995 року на засіданні Європейської Ради в Мадриді. Критерії вимагають, щоб в державі дотримувалися демократичні принципи, принципи свободи і пошани прав людини, а також принцип правової держави (ст. 6, ст. 49 Договору про Європейський союз). Також в країні має бути конкурентоздатна ринкова економіка і повинні визнаватися загальні правила і стандарти ЄС, включаючи прихильність цілям політичного, економічного і валютного союзу.

Мета

- Сприяння проведенню збалансованої і довгострокової соціальної та економічної політики, зокрема шляхом створення простору без внутрішніх кордонів, шляхом економічного та соціального вирівнювання, створення економічного і валютного союзу, що має на меті введення спільної валюти.
- Утвердження Європейської спільноти на міжнародній арені, зокрема шляхом проведення спільної зовнішньої політики та політики в галузі суспільної безпеки, яка могла б привести до створення у разі необхідності системи спільної оборони.
- Посилення захисту прав та інтересів громадян держав-учасниць шляхом введення громадянства Союзу.
- Розвиток тісного співробітництва у галузі судової практики та внутрішніх справ.
- Збереження досягнутого рівня інтеграції Співтовариства і, виходячи з нього, визначення, якою мірою політика та форми співробітництва, що встановлені Договорами, потребують перегляду для забезпечення ефективності механізмів та інститутів ЄС.

Україна та ЄС

Україна та Європейський Союз з моменту набуття Україною незалежності у 1991 році між Європейським Союзом та Україною динамічно розвиваються відносини. Україна - це держава, яка є пріоритетним партнером ЄС у рамках European Neighbourhood Policy (Європейської політики сусідства) та Східного партнерства. Правові засади відносин ЄС-Україна ґрунтуються на Угоді про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС. У березні 2007 року почалися перемовини щодо нової Угоди, яка передбачала політичну асоціацію та економічну інтеграцію України. 21 березня 2014 року, глави держав та урядів Європейського Союзу та Прем'єрміністр України, Арсеній Яценюк, підписали політичні положення Угоди про Асоціацію між ЄС та Україною. Підписання даного документа підкреслило сильну підтримку України з боку ЄС у складні часи. Другою частиною положень Угоди передбачається усуння митних зборів з українського експорту до ЄС. Дані кроки є підтвердженням спільного прагнення ЄС та України до політичної асоціації та економічної інтеграції.

Висновок

Досвід Європейського суспільства в багатьох відношеннях повчальний, універсальний і може бути використаний в специфічних умовах Співдружності пострадянських країн. Але партнерам по Співдружності необхідна власна концепція СНД, яка визначала б загальні довгострокові його цілі, стратегію розвитку, принципи та методи співробітництва, механізми прийняття та реалізації рішень. Суттєво важливим для такої концепції є вибір інституційної моделі СНД, яка забезпечувала б баланс впливу усіх учасників Співдружності на прийняті рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Європейський Союз (ЄС, Євросоюз) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.dw.com/uk>.
- 2.ЄС (Європейський Союз) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://sites.google.com/site/economorganizations/opek/es-evropejskij-souz>
- 3.Кузнєцова Л. І., Кузьменко В. П. Досвід Європейської інтеграції та можливості його використання у СНД
- 4.Корнієнко В. О. Партійна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? [Текст] / В. О. Корнієнко, С. Г. Денисюк, О. В. Буряченко // Гілея : збірник наукових праць [гол. ред. В. М. Вашкевич]. — К. : ВІР УАН, 2017. — Вип. 117. — С. 253–269.
- 5.Корнієнко В. О. Реалізація ідеалу соціально-правової держави в українському суспільстві [Текст] / В. О. Корнієнко // Право України : юридичний журнал. — 2001. — № 2. — С. 47-53.
- 6.Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139-150.
- 7.Корнієнко В. О. Лобіювання як засіб реалізації політичних інтересів [Текст] / В. О. Корнієнко, С. П. Годний // Innovative solutions in modern science. - Dubai : TK Meganom, 2017. - № 1(10). - С. 19-25.
- 8.Ващенко К. О. Політологія для вчителя [Текст] : навчальний посібник / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. - Київ : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. – 406
- 9.Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроатлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 147 с.

Крижанівський Сергій Сергійович — студент групи Уб-17б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: fm.ub17bkryzhansvsky@gmail.com;

Корнієнко Валерій Олександрович – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: kornienko@vntu.edu.ua.

Sergey Krizhanovsky - student of the Ub-17b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: [:fm.ub17bkryzhansvsky@gmail.com](mailto:fm.ub17bkryzhansvsky@gmail.com).

Valeriy Kornienko - Candidate of Historical Sciences, Doctor of Political Science, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: kornienko@vntu.edu.ua.